

بنام خدای مهربانی

آموزش چادر زنی

به کوشش : مسعود کبیری

معاونت دانشجویی و جوانان سازمان جوانان

مقدمه :

هر انسانی در هر شرایطی حق زندگی دارد محل زندگی باید در مقابل سرما، رطوبت، گرما، سرما، رطوبت، باران، باد و سایر عوامل خطرآفرین محافظت شود. این عامل برای دسترسی به منزلت انسانی و تداوم زندگی اجتماعی و خانوادگی در شرایط سخت تا حد امکان لازم می باشد.

آسیب دیدگان حوادث و بلاها برای تامین نیازهای بهداشتی و تهیه غذا به مواد اولیه و امکانات ضروری نیاز دارند. از جمله امکانات ضروری پس از هر حادثه طبیعی و غیر طبیعی مانند زلزله، سیل، آوارگی در اثر وقوع جنگ و... بر خورداری از چادرهای امدادی برای اسکان آسیب دیدگان می باشد.

در همین راستا جمعیت هلال احمر به عنوان یک ارگان بین المللی و ملی که وظیفه امداد رسانی به مردم آسیب دیده از حوادث طبیعی و غیر طبیعی را به عهده دارد، برای آموزش و ارتقای توانمندی های علمی اعضای جوان خود در جهت بهره مندی از خدمات آنان، می بایست آموزش های اصولی، علمی و عملی مباحث امدادی را به جوانان عضو ارائه داده و به منظور ارائه خدمات مفید به آسیب دیدگان از سوانح مختلف، ضروری است برنامه ها، روش ها و شیوه های آموزش به مخاطبین و اعضاء، توسط برنامه ریزان آموزشی جمعیت هلال احمر، به روز گردد.

نکته مهم اینکه باید بپذیریم بدون آشنایی با شرایط، موقعیت و میزان توانمندی های اعضاء و تشخیص نیازهای مختلف آنان در زمینه های علمی، آموزشی، امدادی، برنامه ریزی برای بهره مندی از خدمات جوانان عضو امکان پذیر نمی باشد.

در عرصه آماده سازی اعضاء، برگزاری مسابقات، می تواند ضمن توجه دادن به مسئولین و کارشناسان، در خصوص ضرورت های آموزشی، اعضاء را برای ارائه خدمات امدادی و عام المنفعه رهنمون سازد.

معاونت دانشجویی و جوانان سازمان جوانان

آمار پناهندگان در جهان

آژانس پناهندگان سازمان ملل متحد شمار کسانی که در سال ۲۰۱۳ به خاطر جنگ و شرایط بحرانی سرزمین خود آواره شده‌اند برای اولین بار پس از جنگ جهانی دوم از ۵۰ میلیون نفر فراتر رفته است.

آمار این نهاد بین‌المللی نشان می‌دهد که تا پایان سال ۲۰۱۳ میلادی، حدود ۵۱ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر به اجبار خانه و زادگاه خود را ترک کرده‌اند که این رقم به نسبت سال گذشته آن ۶ میلیون افزایش یافته است.

در این میان آنچه موجب افزایش قابل ملاحظه تعداد آوارگان و پناهندگان شده، جنگ داخلی سوریه است به طوری که از آغاز این جنگ در سال ۲۰۱۱ تاکنون حدود دو میلیون و ۵۰۰ هزار نفر از سوریه گریخته‌اند و ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر نیز در داخل کشور خود آواره شده‌اند.

این گزارش همچنین به بحران در جمهوری آفریقای مرکزی و سودان جنوبی اشاره دارد که موجی از آوارگی مردم را به دنبال داشته است.

در گزارش آژانس پناهندگان سازمان ملل متحد سه گروه آوارگان از یکدیگر مجزا شده‌اند که عبارتند از پناهندگان، پناهجویان و کسانی که در کشور خود آواره شده‌اند.

بر این اساس تعداد پناهندگان در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۶ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر بوده که از سال ۲۰۰۱ تاکنون سابقه نداشته است.

بیشترین این تعداد نیز از کشورهای افغانستان، سوریه و سومالی بوده‌اند که بیش از نیمی از پناهندگان در جهان را شامل می‌شوند.

در این میان ایران، پاکستان و لبنان، میزبان بیشترین پناهنده‌ها در سطح جهان هستند.

براساس این گزارش، تعداد کسانی که در سال ۲۰۱۳ درخواست پناهندگی داده‌اند، حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار نفر است که اکثریت آنها خواهان زندگی در کشورهای توسعه‌یافته هستند. این گزارش همچنین تعداد کسانی را که در کشور خود آواره شده‌اند، ۳۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر عنوان می‌کند.

نقش چادر به عنوان سرپناه اضطراری:

بطور کلی انسان موجودی است که برای بقای خویش از گزند روزگار ابتدا به سرپناه روی آورد و به دنبال آن در پی ایمن‌سازی و حفاظت محیط زندگی خود، آن را مقاوم ساخت و تبدیل به مسکن نمود. بیشترین سطح پاسخ‌گویی به نیاز برای تامین پناهگاه و ایجاد سلامتی، حفظ منزلت و استقلال شخصی با در نظر گرفتن تامین وسایل مانند البسه، امکانات خواب و... می باشد.

به طور معمول در شرایط اضطراری پس از وقوع سوانح، خصوصاً در زمان بی خانمانی و آلودگی‌های ناشی از جنگ، زلزله و سیل، چادر به عنوان اولین و متداول‌ترین سرپناه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در برقراری اردوگاه اضطراری، در مکان‌یابی محل سکونت، باید دسترسی به خدمات بهداشتی، مدارس و سایر امکانات اجتماعی و فرصت‌های معیشتی لحاظ شود و سیاست‌های حمایتی، متناسب با فرهنگ منطقه باشد.

در شرایط اضطراری پس از سانحه به خصوص در زمان بی خانمانی و آوارگی ناشی از جنگ، چادر بعنوان اولین و متداول‌ترین سرپناه به نیازهای زیر پاسخ می‌دهد.

- بهداشت پناهنده :

- کاهش اثرات مخرب عواملی از قبیل باران، برف، باد، گردوخاک، آفتاب و بیماری

- محرومیت و منزلت پناهنده :

- کمک به تحکیم شان و منزلت افرادی که به تازگی همه چیز خود را ازدست داده اند .

- امنیت پناهنده :

از طریق برپایی چادر می توان حفاظت فیزیکی خانوار را تا حد اندک و موقت تامین نمود به عنوان مثال تا حدودی خطر دزدی را کاهش داده و احساس ایمنی را در میان افراد فراهم آورد.

حمایت از معیشت پناهنده :

چادر می تواند مکانی برای جمع آوری و نگهداری غذا، سوخت، مراقبت از کودکان و انجام فرایض دینی، مذهبی و دیگر امور فرد باشد.

چادر غالباً به عنوان اولین راه حل پس از زلزله توسط افرادی که خانه هایشان ویران می گردد انتخاب می شود تا این افراد قادر شوند که در مجاورت منازل خود سکنی نموده و نه تنها مراقب مایملک خویش باشند بلکه به تدریج با اعمال تغییراتی آنرا بهبود بخشند.

چادر چیست :

سازه ای است از پیش طراحی و ساخته شده که معمولاً دارای پوششی از جنس برزنت، کتان، و نایلون ضخیم و اسکلتی از جنس چوب و فلز و غیره می باشد که در اندازه های متفاوت به منظور کاربری های مختلف ساخته می شود .

مزایای استفاده از چادر در اسکان اضطراری :

- سبک بودن

- کم حجم بودن

- در دسترس بودن

- حمل و نقل آسان

- برپایی سریع و آسان

- نگهداری و انبار کردن آسان

- ارزان و کم هزینه بودن

همچنین:

- به محل سکونت دائمی تبدیل نمی شود و همین موضوع سبب پیگیری در خصوص باز سازی و تأمین مسکن می گردد .

- وسیله چشمگیری برای نشان دادن حضور نیروهای امدادی در صحنه های آسیب است که این موضوع موجب آرامش روحی و روانی در آسیب دیدگان نیز می شود.

معایب و محدودیت ها :

- فاقد برخی از خصوصیات اساسی سرپناه است و از نظر حفاظت اموال، دام ها و ذخیره مواد غذایی چندان مناسب نیست.

- فضای کافی برای اقامت یک خانواده را ندارد .

- قابل توسعه نیست.

- استحکام آن اندک می باشد و به همین منظور زمان بهره گیری از آن کوتاه است.

- در برابر آتش سوزی و مواد خطر ساز بسیار ضعیف است .

- سرمایش و گرمایش آن به سختی صورت می گیرد و در برابر سرما و گرما مقاوم نیست .

قسمت های مختلف چادر :

- بدنه اصلی چادر

جنس بدنه در چادرهای مختلف بر اساس نیاز، نوع کاربری، شرایط و ویژگی های جوی و اقلیمی و منطقه و... متفاوت می باشد .

- پوشش ضد آب

- ۳ قطعه پل ۴ تکه سقف

- ۶ قطعه یک تکه سقف

- ۶ قطعه ۲ تکه پایه

- طناب (۱۲ رشته)

- میخ (۲۰ عدد)

انواع چادر :

۱-چادرهای انفرادی

۲-چادرهای گروهی

۳-چادرهای فرماندهی و انبار

۴-چادرهای ایلیاتی

۵-چادرهای ابتکاری

۶-چادرهای تفریحی و گردشگری و سایه بان

۷-چادرهای مکانیکی

نکات مهم قبل از برپایی چادر :

- محل نصب چادر را با دقت ویژه ای انتخاب کنید .
- در صورت امکان قبل از برپایی، زمین زیر چادر به خوبی کوبیده شود . (به جهت حشرات درون خاکی)
- حتماً باید شیب محل استقرار چادر قبل از برپایی تنظیم شود (نباید بیش از ۱۰ درجه باشد).
- چادر باید قبل از برپایی باز شده و کاملاً بازدید شود(از نظر سوراخ بودن، پارگی و...) در صورت معیوب بودن باید محل پاره گی یا سوراخ شدگی به خوبی رفو و ترمیم گردد.
- تیرک ها، طناب ها، میخ ها و سایر متعلقات آن کنترل شود.
- جهت وزش باد غالب منطقه و زاویه تابش نور خورشید در نظر گرفته شود.
- حتی المقدور از متعلقات و قسمت های معیوب استفاده نشود.

انتخاب محل برپایی چادر :

- در محلی امن و به دور از خطر باشد.
- خشک و بدون گل و لای باشد .
- خاک آن سست نبوده و امکان کوبیدن میخ را داشته باشد .
- سنگلاخ نباشد .
- محل برپایی چادر نباید نم و رطوبت زیاد داشته باشد.

- در محل های گود و حریم رود خانه ها، خطر بروز سیلاب در نظر گرفته شود .
- محل های مرتفع و قله ها به جهت خطر باد و صاعقه مناسب نیستند .
- زیر درختان بلند و کهنسال مناسب نیست و در مناطق پر درخت از محوطه های خالی از درخت استفاده شود .
- در مناطق برف گیر احتمال سقوط بهمین باید مد نظر باشد.
- در نزدیکی محله ای جمع آوری زباله و فضولات و فاضلاب نباشد.
- در کنار و یا روی لانه حیوانات مانند مورچه ها و... نباشد .
- شیب محل برپایی نباید بیش از ۱۰ درجه باشد.
- در نزدیکی چاه ها نباشد.
- در کنار ساختمان های مرتفع و تیرهای چراغ برق ترانس دار نباشد.

چگونگی برپایی چادر :

- لازم به ذکر است هر نوع چادر از نظر برپایی روش مخصوص به خود را دارد اما کلیه چادرهای تیرک دار تقریباً با روش مشابهی بر پا می گردد.
- قبل از هر چیز تیم برپایی چادر باید تقسیم وظیفه و یک کار گروهی و تیمی را برنامه ریزی کنند.
 - ابتدا بسته بندی چادر را باز می کنیم.

- چادر را از داخل کارتن یا پوشش مخصوص خارج کرده و قسمت های مختلف را یک به یک از نظر سلامت و تعداد کنترل می کنیم. لازم به ذکر است برای خارج ساختن چادر و متعلقات از کیف یا جعبه ۲ امدادگر کافی است و اعضای گروه می بایست

تقسیم و ضیفه نموده و از ازدحام در اطراف کیف یا جعبه خودداری نمایند و مراقب باشند تا در حین خارج کردن تجهیزات به بدن سایر امدادگران برخورد نکند.

- محل برپایی چادر را انتخاب می کنیم به طوری که حداقل ۱۲ متر و حداکثر ۴۸ متر مربع باشد.

- قبل از نصب چادر، بادر نظر گرفتن زاویه باد غالب منطقه زیر چادر را از سنگ و اشیاء نوک تیز پاک می کنیم.

- چادر باید به گونه ای برپا شود که باد به پهلوئی آن برخورد کند (زاویه برخورد ۹۰ درجه باشد).

- ابتدا سه قطعه اصلی بام را که هر قطعه از چهار تکه لوله که با فنر به هم متصل می شوند را نصب می نمائیم.

- بام چادر را توسط ۶ قطعه لوله ارتباطی تکمیل می کنیم.

- پایه های چادر (۶ قطعه ۲ تکه) را به صورت همزمان و یا از یک طرف به ترتیب در زیر قسمت سقف قرار داده می شود.

نکته مهم :

از آنجا که قرار دادن پایه ها در زیر سقف به روش خرچنگی موجب آسیب به قسمت مفصل پایه ها و پر شدن خاک و ... در مفصل های گرد، لذا روش خرچنگی روش مناسبی برای برپا نمودن اسکلت چادر نمی باشد ولی در هنگام بروز بلایا به دلیل اینکه بعضی از خانواده ها مردان و سرپرستان خود را از دست می دهند و یا در مواقعی که تیم برپائی افراد کوتاه قد و یا خرد سال هستند از این روش استفاده می شود به همین منظور استفاده از این روش در مسابقات ممنوع می باشد .

- حال اسکلت چادر شما کاملا بنا شده، بدنه اصلی چادر را در زیر اسکلت قرار داده و قلاب های چادر را در محل های مورد نظر در روی اسکلت قرار می دهیم.

- سپس حلقه های کف را در میخ های پایه انداخته و بندهای چادر را با استفاده از گره های پایبونی (گره ای که به راحتی باز می شود) به اسکلت می بندیم.

- پوشش ضد آب را روی اسکلت به طوریکه نوشته های هم زبان روی یکدیگر بیفتد قرار می دهیم. (بهتر است نوشته ها روی هم قرار بگیرد ولی این کار الزامی نیست)

- بندهای پوشش ضد آب را به اسکلت می بندیم.

- طناب ها را به حلقه های روکش وصل می کنیم.

- میخ ها با زاویه ۴۵ درجه در خلاف جهت کشش طناب به طوری که قسمت صلیب یا حلقه های آن رو به بیرون باشد به فاصله ۱/۵ تا ۲ متر از چادربه زمین می زنیم.

نکته ۱:

به خاطر داشته باشید میخ ها باید در یک خط و روبروی حلقه های پوشش به زمین زده شوند.

نکته ۲:

میخ ها را به اندازه ای (۳/۲) به زمین وارد می کنیم که امکان بستن و یا باز کردن طناب ها به آنها باشد. لازم به توضیح است که به منظور ایجاد استحکام و قوام مناسب چادر با توجه به جنس خاک و شرایط محیطی و جوی منطقه از میخ هایی با اندازه های متفاوت استفاده می گردد و در برخی مناطق که امکان زدن میخ بر روی زمین وجود ندارد برای مهار کردن چادر طناب ها را به اجسام سنگین مانند بلوک ها و جدول های سیمانی، تخته سنگ و... می بندیم.

- به کمک طناب ها چادر را با استفاده از گره های قابل تنظیم به میخ های اطراف مهار می کنیم به طوری که طناب ها روی میخ به زمین نچسبیده باشند. ضمناً بخش اضافه طناب ها نیز باید جمع گردد (چون طناب ها در صورت برخورد با زمین رطوبت و آلودگی را به خود جذب نموده و زودتر پوسیده می شوند).

نکته ۳:

محل میخ ها باید به گونه ای انتخاب شود که پس از بستن طناب ها پوشش ضد آب با اسکلت فلزی و بدنه اصلی چادر زاویه ۴۵ درجه ایجاد نماید و همچنین طناب ها نیز با زاویه ۴۵ درجه به میخ ها بسته می شود در نتیجه امتداد میخ ها و طناب ها نسبت به هم زاویه ۹۰ درجه داشته و حد اکثر مقاومت را دارا خواهد بود.

- درب چادر را با در نظر گرفتن جهت تابش نور خورشید (حتی المقدور) به طوری که نوشته روکش چادر در سمت درب ورودی چادر قرار گیرد باز می کنیم.

- در نهایت در صورت نیاز برای تهویه داخل چادر اقدام به باز کردن پنجره ها می کنیم.

جمع آوری چادر :

هرچادر بالعکس ترتیبی که بر پا شده، جمع می شود. به بیان دیگر آخرین اقدام در مرحله بر پایی به عنوان اولین اقدام در هنگام جمع کردن چادر صورت می پذیرد.

طریقه نگهداری چادر :

- طناب ها قبل از جمع کردن باید از چادر جدا شوند.

- خشک بودن چادر در هنگام جمع کردن از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است.

- قبل از جمع کردن چادر باید کلیه آلودگی های چادر پاک شود.

- مکان نگهداری چادر باید خشک و از تهویه مناسبی برخوردار باشد.

- محل نگهداری چادر از نظر جوندگان و بید دائما کنترل شود.

- محل نگهداری از سیستم اطفاء حریق مناسبی برخوردار باشد.

- چادر در معرض تابش مستقیم نور آفتاب نباشد.

- در صورت پارگی یا سوراخ شدگی قبل از نصب مجدد باید ترمیم شود.

((با آرزوی سلامتی و توفیق روز افزون برای همه شما عزیزان))